

یادداشت علمی

اولین گزارش جنس و گونه‌ی سفیدبالک

از ایران *Aleuromarginatus tephrosiae* (Hem.: Aleyrodidae)

شهاب منظري^۱

نمونه‌های سفیدبالک جمع‌آوری شده در تاریخ ۱۳۷۸/۱۱/۲۳ توسط خانم مهندس معصومه مقدم از استان سیستان و بلوچستان، ایرانشهر، زابلی از روی گیاه کهور، متعلق به تیره‌ی بقولات (Fabaceae) به شرح زیر شناسایی گردید: *Prosopis spicigera* - *Aleuromarginatus tephrosiae* Corbett (Hem.: Aleyrodidae: Aleyrodinae) این سفیدبالک که جنس و گونه‌ی آن برای اولین بار از ایران گزارش می‌شود، گونه‌ی تیپ (Type-species) جنس مذکور بوده و از کنگو، نیجریه، زئیر، سیرالئون، هند، ساحل عاج و چاد گزارش شده است. شایان ذکر است که گونه‌های جنس مذکور روی گیاهان تیره‌ی بقولات فعالیت داشته و تاکنون از روی میزان دیگری گزارش نشده‌اند.

جنس *Aleuromarginatus* Corbett با داشتن صفات زیر در پوسته‌ی شفیرگی (pupal case) از سایر جنس‌های سفید بالک‌ها قابل تشخیص است: حاشیه‌ی شفیره دندانه‌دار، دندانه‌ها ریز با ساختمان غده‌ای شکل در قاعده‌ی هر دندانه؛ این حالت گاهی تحت عنوان "دو ریف دندانه" توصیف شده است. صفحه‌ی پشتی (dorsal disc) دارای ۱۱ جفت موی سر – سینه‌ای و ۱۰ جفت موی شکمی با درنظر گرفتن موهای دمی (caudal setae)، موهای بند هشتم شکم، بند اول شکم و سر (cephalic setae)؛ موها کوتاه و مشابه. روزنه‌ی مخرجی (vasiform orifice) قلبی شکل؛ درپوش (operculum) فقط نیمه‌ی جلویی روزنه را می‌پوشاند.

۱- بخش تحقیقات رده‌بندی حشرات، مؤسسه‌ی تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی، تهران، صندوق پستی ۱۴۵۴-۱۹۳۹۵ در تاریخ ۱۳۸۳/۸/۱۲ دریافت و چاپ آن در تاریخ ۱۳۸۳/۴/۲۴ به تصویب نهایی رسید.

Scientific Note

The First Report of the Genus and Species of the Whitefly, *Aleuromarginatus tephrosiae* (Hem.: Aleyrodidae), from Iran

S. Manzari¹

Whitefly specimens collected on *Prosopis spicigera* (Fabaceae) by Eng. Masoumeh Moghaddam dated 12. II. 2000 in Zaboli, Iranshahr, Sistan and Baluchestan province were identified as follows:

- *Aleuromarginatus tephrosiae* Corbett (Hem.: Aleyrodidae: Aleyrodinae)

This whitefly, which the genus and species is newly recorded from Iran, is the type-species and has been reported from Congo, Nigeria, Zaire, Sierra Leone, India, Ivory Coast and Chad. It is worth mentioning that all described species of this genus have hitherto been recorded from Fabaceae.

Aleuromarginatus Corbett may be distinguished from the other genera by the following characters of the pupal case: margin crenulate, the teeth usually fine with glandular structures at their bases; this structure has sometimes been described as "a double raw of teeth". Dorsal disc with 11 cephalothoracic and 10 abdominal pairs of short similar setae (including the caudal, eighth abdominal, first abdominal and cephalic setae). Vasiform orifice cordate; operculum only occupying anterior half of orifice.

1- Insect Taxonomy Research Department, Plant Pests & Diseases Research Institute, P.O. Box 1454, Tehran 19395, Iran.